

DEN NORSKE KIRKE
Færder kirkelige fellesråd

Årsmelding 2020

Årsmelding Færder kirkelige fellesråd 2020

Om kirkens virksomhet: Rammer og kontekst	3
Kirkelig fellesråds mandat som koordinerende enhet for soknene	4
Ledelse, råd og samhandling	6
Kirkens stab	8
Kirkebygg	11
Gravplassforvaltning.....	16
Barnehager	18
Økonomi	19
Framtidsutsikter	22
Vedlegg:.....	24

Ytterligere regulering av Den norske kirkes virksomhet er fra 01.01. 2021 regulert i et internt regelverk, også kjent som «kirkeordning» for Den norske kirke. Kirkeordningen er vedtatt av Kirkemøtet som er Den norske kirkes demokratisk valgte nasjonale organ. Kirkeordningen vedtatt av Kirkemøtet viderefører mange av de samme prinsippene som har tidligere stått i kirkeloven. I så måte er overgangen fra kirkelov til trossamfunnslov og kirkeordning mindre enn man kunne tro.

Et samfunn i endring

Kirken står i en kontekst preget av stadig, og til dels hurtig, endring. Virksomheten håndterer oppgaver som er både av forvaltningsmessig og trosmessig karakter. Kirkens organisasjon må være rigget for å ivareta begge deler med kompetanse, kapasitet, og en utviklende grunnholdning. Eldgamle tradisjoner, så vel som nye arbeidsmetoder, må finne sin plass i dagens kirkelig organisasjon. Det er en målsetning at kirkens tilbud er kvalitetsmessig godt og bredt, og at tilbudet er tilpasset lokalsamfunnenes behov.

Samfunnsendringer som kirken møter i dag er mange. Ulikhet og fattigdom, klimaendringer, flyktningsspørsmål og innvandring. Utfordringer knyttet til menneskerettigheter, populisme og nasjonalisme spiller også inn på hvordan kirkens aktivitets tilbud og rolle lokalt formes. Demografiendringer gjør at vi i Europa, i Norge, og i Færder får en større andel av befolkningen som er eldre fram mot 2030. Dette påvirker samfunnets velferdsordninger, og også sammensetning av medlemsmassen i Den norske kirke. Økt digitalisering i samfunnet gir mange muligheter for bedre kommunikasjon og større tilgang til informasjon, men har også et potensiale for å skape et skille mellom de som mestrer digitale verktøy, og de som ikke gjør det. I Norge øker tilflytning til og rundt de store byene, og det kan også bidra til større skiller mellom befolkning i by og land.

Den norske kirke også står i dag midt i en endringsprosess, hvor den brått har fått større organisatorisk og økonomisk selvbestemmelse gjennom endringer i trossamfunnsloven og kirkeordningen. Som et ledd i dette har Kirkemøtet igangsatt et prosjekt for utredning av en felles arbeidsgiver for alle kirkens ansatte. Prosjektet kommer til å prege den kirkelig organisasjonsdebatten de neste årene. I tillegg til spørsmål om ledelse og arbeidsgiveransvar vil prosjektet også vurdere hvordan endringer i organisering vil påvirke kirkelig valg og demokratiordninger, relasjonen mellom kommune og kirke, og biskopens rolle.

Kirkelig fellesråds mandat som koordinerende enhet for soknene

Kirkelig fellesråd er et organ som opptrer på vegne av soknene. Ansvar og virksomhet ble regulert av kirkeloven frem til 01.01.21, og deretter av Den norske kirkes kirkeordning. Gravferdsvirksomheten reguleres gjennom gravsloven. Kirkeloven, og nå kirkeordning, stadfester at kommuner med flere sokn skal ha to organer som representerer soknet: menighetsråd og fellesråd. Disse to organene står ikke i noe overordnet, eller underordnet forhold til hverandre. De er hver for seg selvstendige med hver sine ansvarsområder.

Kirkelig fellesråd skal ivareta administrative og økonomiske oppgaver på vegne av soknene, utarbeide mål og planer for den kirkelige virksomheten i kommunen, fremme samarbeid mellom

menighetsrådene og ivareta soknenes interesser i forhold til kommunen. Fellesrådets oppgaver er videre konkretisert i Kirkelovens § 14/ kirkeordnings § 17.

Kirkelig fellesråd er ansvarlig for:

- Bygging, drift og vedlikehold av kirker,
- Anlegg, drift og forvaltning av gravplasser,
- Opprettelse og nedleggelse av stillinger som lønnes over fellesrådets budsjett,
- Anskaffelse og drift av menighets- og prestekontor,
- Administrativ hjelp for prostens når staten yter tilskudd til det,
- Anskaffelse av lokaler, utstyr og materiell til konfirmantopplæring.

Kirkelig fellesråds delegert ansvar som gravplassmyndighet

I Færder kommune forvaltes gravplassene av Færder kirkelige fellesråd. Gravplassmyndighet ivaretar kommunens innbyggere sine rettigheter innenfor gravplassområdet. Virksomheten er regulert av Lov om gravplasser, kremasjon og gravferd (gravplassloven).

Ledelse, råd og samhandling

Kirkens organisering i Færder kommune består av fem menighetsråd (kirkesokn) og et kirkelig fellesråd på kommunalt nivå. Kirkelig fellesråd (KF) som styre er et folkevalgt organ representert ved en valgt person fra hver av de 5 menighetsråd i Færder kommune, en representant oppnevnt av biskopen og en representant fra Færder kommune. KF er arbeidsgiver for lokalt kirkelige tilsatte, og kirkevergen leder den daglige driften. I tillegg til kirkelige råd finnes en rekke utvalg oppnevnt av menighetsråd, samt kirkens korskole på Nøtterøy.

Det er to arbeidsgivere for kirkelige tilsatte. Arbeidsgiver for lokalt kirkelige tilsatte i Færder kommune (i praksis alle unntatt prestene) er KF. Arbeidsgiver for prestene er rettssubjekt Den norske kirke ved Tunsberg bispedømme. I det daglige er det prostens som har delegert arbeidsgiveransvar for prestene. På grunn av at det er to arbeidsgiverlinjer er det både viktig og nødvendig med gode samhandlingsforhold og rutiner mellom arbeidsgiverne.

Kirkelig fellesråds sammensetning og saker

Fellessrådet har hatt følgende sammensetning i 2020:

Representant for	Medlem	Varamedlem
Hvasser menighetsråd	Pål P. Syse	Marit Monsen
Nøtterøy menighetsråd	Ellen Elisabeth Wisløff (leder)	Britt Flaaten
Teie menighetsråd	Marit Handeland	Liv Bakke Magerøy
Tjøme menighetsråd	Marita McIntosh	Ole Erik Vold
Torød menighetsråd	Elisabeth Aasland	Gunn-Marit Langedrag
Kommunes representant	Muctarr Koroma	
Sokneprest	Tom Olaf Josephsen	Marta Botne

Fellessrådet har hatt 7 møter, behandlet 49 saker og hatt en rekke referat/orienteringsaker til drøfting. Flere av møtene har i løpet av 2020 blitt avholdt digitalt. I tillegg er det gjennomført årlig samarbeidsmøte med Færder kommunes formannskap i november.

Ved inngangen til 2020 ble et nytt fellesråd konstituert. Følgelig begynte året med opplæring av nye råd i regi av Kirkens arbeidsgiverorganiser og Tunsberg bispedømme. Kort tid deretter inntraff koronapandemien, og denne har preget virksomheten siden mars. I alle ledd i kirkens virksomhet har det vært store tilpasninger og omleggelser. Antall personer som kunne samles har fluktuert gjennom året, og rutiner for smittevern har utviklet seg i takt med endringene i samfunnet for øvrig. Både møtevirksomhet, publikumssamlinger, undervisning, og gravferdsvirksomhet har vært påvirket.

Det har også vært saker som ikke har handlet om pandemi, og flere av disse kommenteres under relevant avsnitt. For øvrig, av saker KF har vært engasjert i, nevnes følgende:

- Deltagelse i Færder kommunes kulturminneplan høring
- Bevaringsplan for gravminner på Tjøme kirkegård søndre del
- Revisjon av gravplassvedtekter
- Tilpassing av driftsbudsjett relatert til kommunens pågående omstillingsprosess og tilskudds reduksjon
- Tripp Trapp åpen barnehages drift og økonomi
- Vurdering av Veierland kirkes bruk, kostnader og veien videre

- Prosjekt for fremtidig kirkelig organisering.

Menighetsråd

Færders fem menighetsråd er Teie menighetsråd, Nøtterøy menighetsråd, Torød menighetsråd, Tjøme menighetsråd og Hvasser menighetsråd. Mens oppgavesettet til kirkelig fellesråd er positivt avgrenset (bestemt av lov eller kirkeordning) er menighetsråds ansvarsområde negativt avgrenset. Det innebærer at det som ikke er ellers regulert tilfaller menighetsrådet. Kirkeloven beskriver menighetsrådets oppgaver i § 9: menighetsråd skal ha sin oppmerksomhet henvendt på alt som kan gjøres for å vekke og nære det kristelige liv i soknet og blant annet har ansvar for at kirkelig undervisning, kirkemusikk og diakoni innarbeides og utvikles i soknet.

Lederforum

Lederforum er et uformelt samhandlingsorgan for koordinering av kirkens virksomhet blant menighetsrådene i kommunen. Lederforum består av menighetsrådsledere, kirkevergen, personal- og administrasjonsleder, og koordinerende sokneprest. Lederforum har seks til åtte møter i året som er ledet av fellesrådsleder. Andre gjester har vært invitert når spesielle temaer var på agenda.

Samhandling

I tillegg til menighetsråd er både Færder kommune og Tunsberg bispedømme og Domprost viktige samhandlingspartnere.

KF og Færder kommune har inngått en avtale som beskriver formene for samarbeid. Blant punktene i avtalen er et årlig møte mellom fellesrådet og formannskap for felles informasjonsutveksling og dialog om kirkens virksomhet i kommunen. Møtet avholdes vanligvis i november i forbindelse med budsjettprosess. Avtalen inkluderer også en spesifisert tjenesteytingsdel. Denne beskriver hvilke tjenester kommunen leverer for fellesrådet, og prissetter disse. Beløpet føres i fellesråds- og kommunens regnskap.

Tunsberg bispedømme er samarbeidspartner på kirkefaglig områder, og er som tidligere nevnt også formell arbeidsgiver for prestene. I det daglige er dette ansvaret delegert til prostet. Biskopen skal også godkjenne endringer i kirkene og til kirkeinventar.

Samarbeid med Domprosten i Tønsberg som arbeidsgiver for prestene har i 2020 blitt utvidet og nødvendigvis knyttet til endringer i kirkelige tjenester og arbeidsforhold grunnet pandemien. I mars ble det nedsatt en ledergruppe i prostiet bestående av Domprosten i Tønsberg, kirkeverge fra Tønsberg og kirkeverge fra Færder. Gruppen har møttes jevnlig for å drøfte endringer i kirkelige tjenester, og endringer som påvirker arbeidsforhold til kirkelige ansatte i prostiet. Tidvis har det vært mye og variert informasjon å forholde seg til. Det har vært nødvendig å sortere, og det har vært nyttig å stå samlet om de store linjene på tvers av prostiet.

Kirkens stab

Kirkens organisasjon jobber tverrfaglig og fagspesifikt, i ulike sammensetninger av ansatte, demokratisk valgt råd og frivillige. Dette bidrar til å gjøre kirkens organisasjon lokal forankret og dynamisk, samtidig som det kan utfordre typisk ledelsesteorier når så mange organer skal koordineres. Kommunikasjon med mange ledd og god forventnings- og rolleavklaring er derfor viktig for god samhandling.

I 2020 har ansatte som har en oppgave knyttet til gravferdsforvaltning og gravferdsseremonier blitt betegnet som «samfunnskritiske.» KF har følgelig måtte planlegge for hvordan å holde driften gående i tilfelle fravær for disse stillingene.

Staben har vist stor tilpasningsevne og lojalitet til dugnadsjobben vi alle står sammen i. Ansatte som har hatt mulighet å ha hjemmekontor har hatt det i store deler av året. Mangel på sosialt fellesskap i arbeidsmiljøet og ifm. arbeidsoppgaver har tidvis preget organisasjonen, og dette forholdet vil også fortsette i 2021. Prioriteringen har vært først og fremst vært å holde tjenestene åpne. Mange møter er avholdt på digitale flater, og også her har kirkens stab vist stor omstillingsevne i forhold til ny teknologi.

Antall stillinger

Færder kirkelige fellesråd har pr 31.12.20 arbeidsgiveransvar for 50 ansatte (faste), tilsvarende 36,46 årsverk. I fellesrådsområdet er det i tillegg ansatt fem prester.

Stillingstype	Stillings-	Antall personer		Finansiert av
	ressurs %			
Prest (ansatt av bispedømmerrådet)	500	5		Den norske kirke (sentralt)
Diakoni	230	3	*	Delt
Kirkemusikk	460	5		KF**
Undervisning	100	1		KF
Barn og ungdom	60	3		KF
Trosopplæring	185	4		Den norske kirke (sentralt)
Kirketjenere, inkl renholder kirke	325	8		KF
Renholder Bms	20	0	***	KF
Kirkekontor	515	7	****	KF
Eiendom/Vedlikehold / vaktmester	155	3		KF
Gravplasser	345	4		KF
Barnehage, Teie kirke	970	12		egen drift
Åpen barnehage, Torød kirkestue	90	2		egen drift
Teie kirkes Hår og fotpleiesentral	25	1		egen drift
Stellavtaler	166	4		egen drift

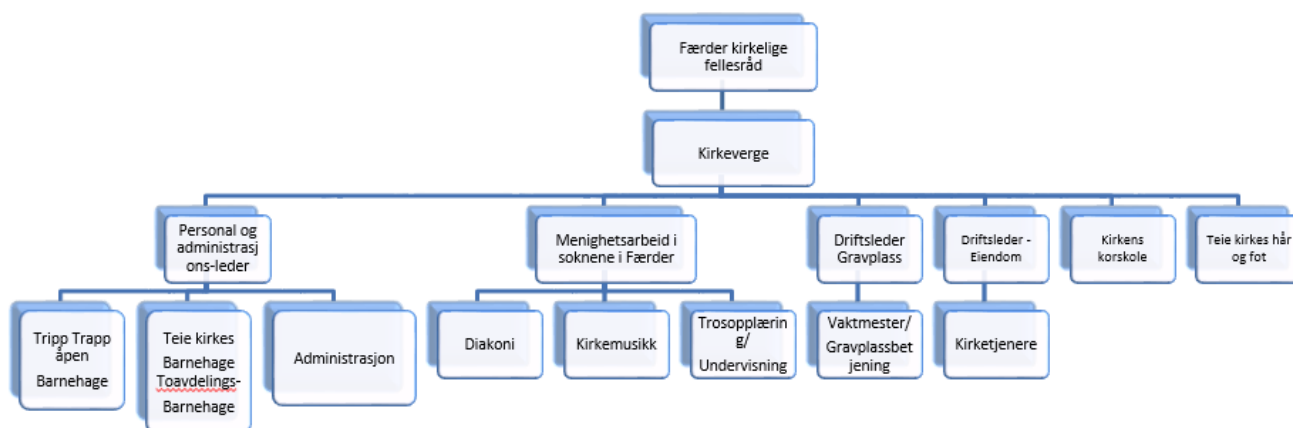
* Delt finansiering. 1,8 stillinger finansiert gjennom rammeoverføring Færder kommune. 0,5 stilling finansiert gjennom tilskudd fra Den norske kirke (sentralt)

** Finansiering Kirkelig fellesråd KF betyr midler gjennom rammeoverføringen fra Færder kommune

*** Arbeidet har vært utført av Support Service Partner

**** 0,15 årsverk er knyttet til en midlertidig stilling til informasjon. Lønnes av fondsmidler.

Organisasjons kart

Medbestemmelse og arbeidsmiljø

Kirkelig administrasjonsutvalg (KAD) er KFs partssammensatte utvalg for behandling av personalpolitiske spørsmål; saker som gjelder forholdet mellom arbeidsgiver og de ansatte. Utvalget er sammensatt med tre representanter fra fellesrådet og to representanter fra arbeidstakersiden. Det har vært avholdt 5 møter i 2020 hvor til sammen 21 saker har blitt behandlet. Følgende stillinger er tilsatt: Styrer i Teie kirkes barnehage, Driftsleder gravplass, Fagarbeider i Tripp Trapp, ekstra Assistent i Teie kirkes barnehage og Kirketjenere 2 Tjømme / Hvasser.

Av andre vesentlige saker nevnes at KAD har behandlet tilsettingsreglement, permisjonsreglement, arbeidsreglement og delegasjonsreglement for kirkevergen, og sendt videre for vedtak i fellesrådet.

KAD har også hatt to runder med drøfting av organisering av kirketjenere, stillingsstørrelser og best utnyttelse av ressursene. Dette arbeidet fortsetter inn i 2021.

Arbeidsmiljøutvalg er opprettet i 2020, og utvalget har hatt sitt konstituerende møte.

Endringer i 2020

Stillinger som er tilsatt er nevnt under KAD saker. Det nevnes også at flere av KFs medarbeidere har gått av med pensjon i 2020. Dette gjelder konsulent på kirkekontoret Inger Johanne Stensrød, Driftsleder for gravplasser Hans Kristian Amundsen og Styrer for Teie kirkes barnehage Olau Pladsen. Ny konsulent er Tove Bakkeløkken, og Hilde Trettvik begynte som driftsleder for gravplasser i August. Anette Andersen Sunde er ny Styrer i Teie kirkes barnehage.

Vakanser i 2020. Vikarer og deltidstillinger.

To stillinger har vært helt eller delvis vakante i 2020. Vakansene er knyttet til sykefravær. På grunn av redusert aktivitetsnivå i 2020 har det ikke vært engasjert vikar til i fulle stillingsbrøker. Dette gjelder diakonstilling på Nøtterøy og en av kirketjener-stillingene i Nøtterøy kirke.

Det var knyttet stor spenning til om 2020 ville bli preget av unormalt mye fravær pga. karantene, eller om ansatte fikk korona. Heldigvis har fraværet holdt seg forholdsvis stabilt, og det har ikke vært behov for å innhente mange vikarer for å dekke opp for slikt fravær.

Frivillige

Området som Færder kirkelige fellesråd dekker har et gjennomgående høyt aktivitetsnivå. I tillegg til de ansatte er det viktig å nevne de mange frivillige som gjør en stor innsats her på øyene. Disse arbeider både alene og sammen med ansatte om ulike prosjekter og tiltak. Menighetene må fortsette arbeidet med å ivareta og initiere frivillig innsats.

Kirkebygg

Bilder Heidi Ude, 2017

Nøtterøy kirke, Hvasser kirke, Teie kirke

Torød kirke, Tjøme kirke, Veierland kirke

Kirkelig fellesråd har ansvar for forvaltning og vedlikehold av seks kirker, to kapell, ett bårhus, samt to separate driftsbygninger for gravferd. To av kirkebyggene (Nøtterøy og Tjøme kirker) er vernet av kulturminnebestemmelser, og alle endringer skal godkjennes av Riksantikvaren. Det er tre kontorlokaler (Tjøme kirkestue, Borgheim menighetscenter, og Teie kirke). Total bygningsmasse, inkludert menighetsbygg, er på om lag 5.200 kvm.

Det daglige vedlikeholdsarbeidet skjer med egen stab (driftsleder, vaktmester og gravplasspersonal) der også eksterne firma leies inn ved spesielle behov. KF bruker internkontroll system IK-Bygg som har moduler tilpasset for kirkelige bygg og virksomhet. Systemet bidrar til en systematisk oppfølging av HMS krav, samt synliggjøring av behov og ansvarsfordeling.

KF har i perioden 2014-2019 hatt en egen prosjektstilling knyttet til rehabiliteringsprosjekter og større vedlikeholdsarbeider. I forbindelse med sammenslåing er oppgavene tatt inn i faste stillinger ved omorganisering. Også i perioden 2010-2018 hadde Nøtterøy kirkelige fellesråd samarbeidsavtale med et konsulentfirma som spesialiserte seg som kirkebygg konsulenter. Tilstandsrapporter og planer la et fremdriftsløp for rehabiliteringsplaner. Formålet var å sette kirkebyggene på Nøtterøy i tilfredsstillende teknisk stand for ordinært vedlikehold innen 2020. Samarbeidsavtalen ble avviklet i 2018/2019, og KFs organisasjon har overtatt arbeidet etter dette.

Alle bygg har tilstandsrapporter som investeringsprosjekter er bygget på. Nye tilstandsrapporter for Tjøme og Hvasser fra 2019 og tilstandsvurdering av overflatebehandling for Hvasser kirke har vært viktig i forhold til nye behov som er meldt inn, og som har fått ekstraordinære midler som del av støtteordninger under pandemien.

Brannvern og sikring

Branntilsyn i 2019 avdekket fire avvik for kirkebygg i kommunen, og det har vært gjennomført betydelig arbeid for å rettet opp disse. Blant annet er det utarbeidet risikoanalyser, og instruksjoner for ansatte og frivillige er oppdatert og lagt inn i HMS systemet digitalt. I 2019 hadde kirkens stab kurs om brannvern-teori, og i Mars 2020 brannvernopplæring med slukkesimulator. Nye orienterings- og rømningsplaner er laget for bygningene, og personantall er beregnet på nytt. Utover dette er det gjennomført årlige kontroller med brannsikringselskap for brannutstyr, alarmer og ledelys, det er el-sjekk utført annet hvert år, og termografering hver femte år for kirkene.

Alle kirkebygg og kapeller har brannalarm med automatisk viderekobling til alarmsentralen/brannvesen. Nøtterøy kirke har også sprinkleranlegg over galleriene, tak og tårn.

Smittevern i kirkebygg

Mye tid og krefter har gått til å sikre smittevern i kirkelige bygg i 2020. Økt renhold, begrensninger i antall personer som kan være i kirken samtidig, og oppfordringer om å utsette eller avlyse arrangementer har gjort at mange færre personer har besøkt kirkene i 2020. Likevel, for de arrangementene som har vært åpne har smitteverns målsetning vært å trygge ansatte, trygge rom, og trygge aktiviteter. Alle har bidratt til å sikre at rutiner overholdes. Samtidig rettes en spesiell takk til kirketjenere, som har fått den største del av renholdsoppgaven, og som har løst dette på en god måte og tilrettelagt bygningene for aktivitet.

Oppsummering av årets prosjekter

Nøtterøy kirke:

Trappeganger til gallerier. Rehabiliteringsprosjektet med de innvendige trappegangene er ferdigstilt. Både på nord- og sørsiden er overflatene nå tilbakeført til det opprinnelige. Tidligere diffusjonstett puss er fjernet fra middelaldervegger, og alle vegger er påført kalk (diffusjonsåpent materiale). Tak og vegger av treverk er pusset og malt med linoljemaling. Nålefilt er fjernet fra trapper og gulv, og behandlet med slitesterk maling. Fargekombinasjoner er i henhold til det opprinnelige i tråd med Riksantikvarens fargepalett. Belysning og nød-belysning er, som øvrig arbeid, omsøkt og utført i henhold til Riksantikvarens beskrivelse.

Utvendige vegger. I henhold til søknad er det i 2020 også gitt dispensasjon fra Riksantikvaren til utvendige arbeider på overflater og sokkelmur. Kirkens utvendige vegger er preget av værslitasje på kalkhvitningen, og det er oppsprekninger i veggpusen og skader i flater – spesielt på korvegger, sakristier og østre del av skip. Utvendig behandling skal forhindre at vann trenger inn i puss og veggkonstruksjon. På grunn av at materialene er temperatursensitive må arbeidet pågå i sommerhalvåret. Det er tegnet avtale med entreprenør som starter arbeidet etter påske 2021.

Nytt ringeanlegg. Ringeanleggets eksisterende motorer og drivverk var utslitt, og hadde utlevd sin funksjonstid. Dette førte til usikkerhet og stadige elektriske feil som slo ut sikringene. Ny elektronikk, styringsanlegg og motorer/drivverk ble skiftet ut og tatt i bruk sommeren 2020.

Teie kirke:

Bilder av Arkon arkitekt og ingeniørkontor

Ny utebelysning. Arbeidet ble igangsatt planmessig sommeren 2020. Omsøkt og godkjent av Tunsberg biskop. Belysningsarbeidet er på det nærmeste utført, men belysning av kirkens frontparti og kors gjennomføres samtidig som pågående takarbeider. Belysningsarbeidet har blitt adskillig mer omfattende enn forutsett. Store deler av det eksisterende ledningsnett kunne ikke benyttes grunnet avvik fra dagens regelverk, samt manglende dokumentasjon på det gamle anlegget. Dette har ført til betydelig merarbeid, men samtidig har kirken nå fått et el. anlegg som er forskriftsmessig oppdatert.

Omlegging av tak. Tilstandsanalysen vi har mottatt beskriver behov for full omteking av alle takflater for kirken. Opprinnelig var arbeidet planlagt i 2021, men dette er fremskyndet pga. lekkasjer. Arbeidet startet allerede høsten 2020, med målsetning om ferdigstillelse før jul. Grunnet uforholdsmessig mye regn har prosjektets fremdrift blitt forsinket, og fortsetter i 2021. Arbeidet er

omsøkt og godkjent av kommunen. Taket over menighetsalen måtte også rehabiliteres totalt da det var feil teknet forrige gang dette ble gjort.

Kjøkken underetasje. Teie menighetsråd har skiftet ut kjøkkenet i underetasjen til et mye mer tidsriktig, funksjonelt og innbydende kjøkken. Tak og vegger er pusset opp. Nytt gulvbelegg og ny kjøkkeninnredning er på plass. Det er også gjort store endringer på det elektriske anlegget som sikrer god kapasitet for kirkens mangfoldige drift.

Torød kirke:

Inngangsparti og gangsti. Inngangsparti er oppgradert med asfalt på universelt utformet gangsti på nordsiden av kirken og kirkebakken. Trapp til hovedinngang er utbedret med sklisikker granitt, og varmekabler, som sammen med ny asfaltert rampe sikrer tilpasset tilgang for alle kirkens brukere.

Veierland kirke:

Ingen investeringsprosjekter i 2020

Tjøme kirke:

Utvendige vegger. Ødelagt teglstein og fuger i kirkens yttervegger er et resultat av frostspreng og sementholdige fuger. Riksantikvaren gav i 2020 tillatelse i til fjerning av sementholdige fuger på granitt vegger, teglsteins vegger, vindusomramminger, gesimser, parapeter og pilastere. Det er bestilt, og har blitt levert, håndbanket formtegl fra Winerberger i Nederland for å sikre at kvalitet og utseende er mest mulig identisk med stein som må skiftes ut. Forberedende arbeider og innkjøp ble gjort i 2020, men gjennomføring vil starte med avtalte leverandører våren 2021. Kalken som skal erstatte KC mørtelen er temperatursensitiv og derfor må arbeidene her, som på Nøtterøy kirke, foregå i sommerhalvåret. Vinduer og dører skal også istandsettes og males.

Tjøme kapell:

Omlegging av tak. Høsten 2020 ble det avdekket at taket på Tjøme kapell hadde mange løse takstein uten innfestning som var i ferd med å ramle ned. Etter nærmere undersøkelser ble det besluttet å utbedre taket for å unngå vanninntregning, og sikre steininnfesting. Covid-19 midler finansierer prosjektet. Tjøme kapell har ikke vernestatus, men likevel kulturminneverdi. Prosjektet er derfor omsøkt hos statsforvalteren som utfra kulturminnefaglig vurdering har godkjent søknaden for prosjektet. Tunsberg biskop følger statsforvalterens anbefalinger. Arbeidet startet opp medio November og var tenkt avsluttet medio Desember. Mye nedbør i November og Desember forsinket framdriften. Nytt tidspunkt for ferdigstilling er estimert til Februar 2021, avhengig av været.

Hvasser kirke:

Kledning/overflatebehandling og vinduer.

Hvasser kirke har over lang tid framstått som tydelig angrepet av svartsopp, og tilstandsrapporter fra 2019 presiserer behov for større tiltak for å bedre overflatens utseende. Også dette prosjektet er finansiert av ekstraordinære Covid-19 midler. Kirken er ikke fredet, men statsforvalteren er orientert via Færder kommune. Prosjektet innebærer, foruten ny kledning og vinduer, også isolering i eksisterende reisverk, samt utlekting for ny kledning. Kirken vil etter dette framstå som estetisk utbedret og ikke minst være langt mer energieffektiv. Etter at avtaler med leverandør var på plass ble arbeidet igangsatt i slutten av November og arbeidet blir ferdigstilt våren 2021.

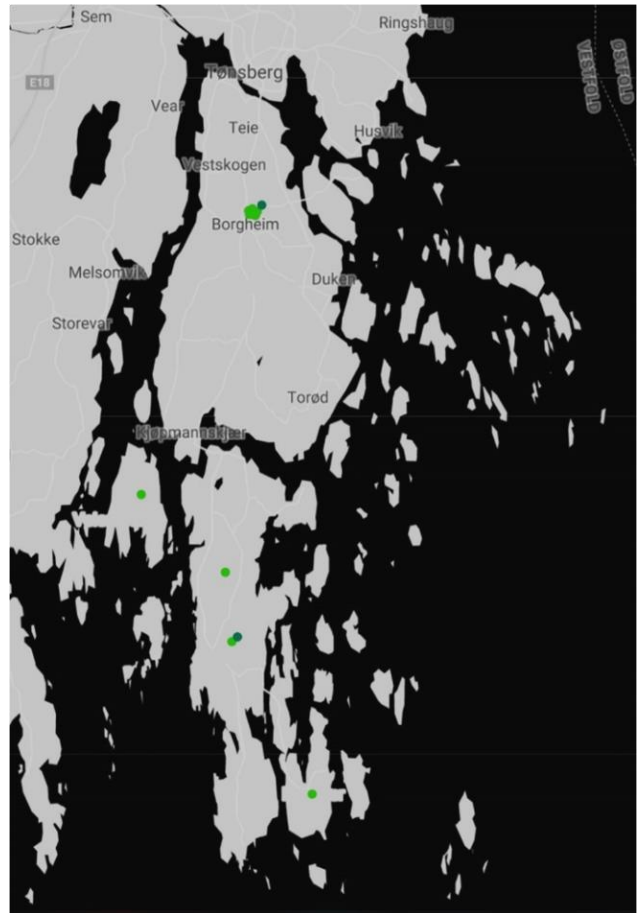

Gravplassforvaltning

Gravplassmyndigheten yter gravferdstjenester for hele befolkningen i Færder kommune, uavhengig av tro og kulturell bakgrunn, og forvalter gravplassene i kommunen. Oppgaven er delegert fra kommunen til kirkelig fellesråd i Færder.

Til sammen er det fem gravplasser i Færder kommune, (plassering vist på kart med grønt), med om lag 13.000 graver. Navnede minnelunder (felles urnefelt) er etablert på Nøtterøy kirkegård og Tjøme kirkegård, og begge er mye brukt. I 2019-2020 er det opparbeidet felt tilrettelagt for muslimsk gravlegging ved Nøtterøy kirkegård og feltet er tatt i bruk i 2020.

Totalt grøntanlegg er om lag 75 dekar.

Nøkkeltall 2020

Urnegravlegginger	156	66%
Urner gravlagt i grav	114	
Urner gravlagt i navnet minnelund	34	
Urner gravlagt i anonym minnelund	8	
Kistegravlegginger	80	34%
Kister gravlagt	80	
Totale gravlegginger	236	

Sammenlignet med tidligere var det i 2019 232 gravlegginger med en fordeling 59% urne- og 41% kistegravlegging.

Ledig kapasitet for graver, jf. Gravplasslovens §2 «for minst 3% av kommunens befolkning» anses å være tilstrekkelig i for de neste 20-30 år. I kommuneplanens arealdel er for øvrig et område på ca. 15 da sør for Nøtterøy kirkegård avmerket til dette formålet. Foreløpig ser vi ingen grunn til å iverksette prosjektering her.

Årlig gravferdsmøte med tros- og livssynssamfunn. Sammen med gravplassmyndigheten i Tønsberg har Færder i Desember avholdt møte med de tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet,

for å drøfte hvordan tros- og livssynssamfunnenes behov ved gravferd kan ivaretas. (Gravferdsloven § 23, tredje ledd). Møtet ble avholdt digitalt.

Prosjekter i 2020

Næringsdrivende på gravplassene. Alle aktører som har næringsdrift på gravplassene i Færder kommune skal godkjennes og aktiviteter skal avtales etter gitt regelverk. Eksempler på næringsdrift på gravplasser er gravminne installasjon og/ eller gravstell. Søknader og godkjenninger for næringsdrivende er fornyet i 2020.

Bevaringsplan Tjøme kirkegård søndre del. Tjøme kirkegårds søndre del (Tjøme kirkegård «syd») er den eldste delen av kirkegården ved Tjøme kirke. Over tid har et større antall gravminner blitt stående uten ansvarlig fester, eller spesielle vernevedtak, og flere gravminner er ikke tilfredsstillende sikret. Dette var bakgrunnen for ønske om en mer systematisk bevaring av gravminner som ansees å ha kulturminneverdi.

I prosjektet har det vært viktig å vurdere vern av området, enten i form av vern av enkle gravminner eller i form av vern av et område/flere gravminner som inngår i en helhet. KF vedtok i sitt april møte å bevare kulturminnemiljø ved Tjøme kirkegård syd, herunder bevaring av totalt 114 gravminner, samt bevaring av 89 gravminner som kan gjenbrukes dersom gravfeste er utløpt og personinformasjon slipes vekk. Bevaringen innebærer at gravplassmyndigheten skal være en pådriver for både sikring og forvaltning av området som er vedtatt bevart. Det også er viktig for kommende generasjoner at lokalhistorien er bevart både i lokal gravferdsskikk (benevnelser og skrift) og gjennom stein- og håndverkstradisjoner i gravminneutforming. For øvrig er området nevnt i Færder kommunes kulturminneplan som bevaringsverdig.

Vedtekter for gravplassene er oppdatert i tråd med bevaringsbestemmelsene.

Nye vannposter til gravplasser. Vannposter ble innkjøpt i 2019 og installert i 2020. Dette gjelder vannposter på Veierland kirkegård, Gjervåg gravlund og Nøtterøy kirkegård.

Forberedelser for nytt driftsbygg Gjervåg gravlund. Plassering av nytt driftsbygg er valgt ut på Gjervåg. Området hvor bygget er tenkt plassert har blitt hogget for trær. Det er oppdaget parkslirekne på området. Planten er vurdert til å være en av verdens verste invaderende fremmede arter og kan utgjør stor skade. Det er viktig at planten utrykkes før den sprer seg i området, og før det bygges her.

Nytt kjøleanlegg Nøtterøy kapell. Kjøleanlegg for Nøtterøy kapell har utlevd sin funksjonstid og sluttet å fungere i tidlig januar. Et nytt anlegg ble installert. Dette er både mer stillegående og energieffektivt.

Nytt kjøleanlegg Tjøme kapell. Inntil våren 2020 var det ikke kjølekapasitet for kister på Tjøme og Hvasser. Det bakre rommet i Tjøme kapell er nå omgjort til et mer egnet rom for kistekjøling med kjøleanlegg for inntil seks kister. Rommet er innredet til dette formålet. Oppgraderingen er en nødvendig bedring og sikrer helårs kjølekapasitet.

Barnehager

Færder kirkelige fellesråd er eier av to barnehager i Færder kommune. *Teie kirkes barnehage* er en to-avdelings barnehage lokalisert ved Teie kirke. Barnehagen er godkjent for inntil 30 barn og har utvidet kristen formålsparagraf. *Tripp trapp åpen barnehage* er en åpen barnehage lokalisert i Torød kirkestue som er godkjent for inntil 30 barn. Barnehagen er et gratis pedagogisk tilbud til barn fra 0-6 år, i følge med voksen. Den har også en diakonal og nettverksbyggende rolle. Tripp-trapp er åpen tre dager i uken.

Begge barnehager har vært sterkt preget av endringer relatert til korona, og begge har vist stor omstillingsevne for å tilpasse drift i 2020. **Se også egne årsmeldinger fra barnehagene** som gir god innsikt i drift, økonomi og spesielle satsingsområder. Av større ting nevnes likevel noen punkter fra hver barnehage.

Teie kirkes barnehage har endret styrer i 2020. Olaug Pladsen gikk av med pensjon i august og Anette Andersen Sunde overtok styrerrollen i 80% stilling. I 2020 er det installert nytt klatrestativ, og barnehagen har blitt med på prosjektet «Helsefremmende barnehager i Færder kommune.» Teie kirkes barnehage avslutter regnskap med et mindreforbruk på kr 630 148,-.

Tripp trapp åpen barnehage har i 2020 tilpasset sin drift i forhold til antall deltagere som har vært tillat til enhver tid og har innført påmelding for å sikre plasser. Baby Sang tilbudet har også vært noe redusert. Tripp trapp har blitt varslet om en tilskudsreduksjon fra 2021 som utgjør kr 170 000, og som reduserer tilskuddet fra 20 barn til tilskudd for 15 barn. Dette er en vesentlig reduksjon for barnehagen som allerede driftes på svært rimelig nivå, og fellesrådet må i 2021 ta stilling til om det er mulig å ha forsvarlig videre drift i og med endrede økonomiske rammer. Tripp trapp avslutter regnskap med et mindreforbruk på kr 107 020,-.

Økonomi

Ved inngangen til 2020 er det to år siden Færder kirkelige fellesråd så dagens lys. Med dette som utgangspunkt er det historiske tall for de to årene som legger til grunn for budsjettet, men ikke en langsiktig, stabil tallbase over mange år som en kan sammenlignes med. Økonomiarbeidet har - i likhet med alt annet i 2020 - vært preget av usikkerhet knyttet til hvilke pandemieeffekter som kommer til å slå inn. En viktig avklaring tidlig etter nedstenging var at Den norske kirke sentralt og kommunens finansiering av lønn ikke skulle bli påvirket. Hovedmomentene som for øvrig har påvirket økonomiske forutsetninger under pandemien er som følger:

- Redusert lønnskostnader som skyldes: lavere tariffoppgjør, lavere pensjonskostnader, vakante stillinger og midlertidig lettelse i arbeidsgiveravgift.
- Redusert driftskostnader pga. redusert aktivitet. Dette gjelder lavere strøm-kostnader, lavere kursutgifter og reisekostnader, lavere kostnader for arrangementer, forbruksmateriell og mat.

Det har vært usikkerhet knyttet til om det ville være behov for vikarer til samfunnskritiske funksjoner, men det har det ikke vært et unormalt behov for. Usikkerhet knyttet til hvor lenge situasjonen ville vedvare og når «normalt aktivitetsnivå» vil bli gjenopprettet spiller også en rolle i økonomisk planlegging.

Endringene over er relatert til korona. Flere andre faktorer er ikke relatert til pandemi og nevnes her:

- Økte gravfesteinntekter og økte inntekter for bruk av navned minnelunder.
- Styrerstilling i Teie kirkes barnehage er redusert fra 100% til 80%.

I tillegg har enkelte investeringsprosjekter vært utsatt. Dette fordi det har vært viktig å holde større kirkerom mest mulig åpent for å arrangere smittevernvennlig aktiviteter. I tillegg har prosjekter finansiert av covid-19 midler hatt prioritet i forhold til kapasitet. Prosjektmidlene er betinget av snarlig gjennomføring av arbeidet. Ubrukte investeringsmidler blir brukt til fremtidige investeringsprosjekter.

Regnskap er avsluttet med følgende resultat:

Totalt avsluttes driftsregnskapet med et mindreforbruk på kr 2 311 847,- mye påvirket av koronarelaterte faktorer.

Resultatet består av mindreforbruk fordelt på:

- KF virksomhet (admin, kirkelig virksomhet, kirkebygg, gravferd): kr 1 574 680,-
- Teie kirkes barnehage kr 630 148,-
- Tripp Trapp åpen barnehage kr 107 020,-

Følgende ansvar er avsluttet mot bruk av eller avsetning til fond i henhold til økonomireglement:

- Teie kirke Hår og Fot
- Gravstellavtaler
- Trosoplæring

Investeringer

Færder kommunes tilskudd til investeringer i 2020 beløpte seg til 4,5 millioner kroner. I tillegg finansierte Teie kirke oppgradering av kjøkken i underetasje med kr 174 360.

Det er foretatt investeringer i 2020 med totalt kr 4 424 739 (inkludert mva). Dette inkluderer kr 326 624 i kommunal tjenesteyting relatert til utvidelse av muslimsk gravfelt og urnefelter på Nøtterøy kirkegård.

Investeringsregnskap er avsluttet med følgende resultat: kr 1 932 200,- udisponert. Midlene foreslås avsatt til ubundet investeringsfond til finansiering av fremtidige prosjekter.

Se også note 7 for oversikt over anleggsmidler og avskrivninger og note 8 for oppstilling over prosjektøkonomi.

Utdypning av resultat

Lønnsrelatert:

Lave pensjonskostnader i 2020 ≈ kr 1.000.000 lavere enn budsjett

Regnskapsført **pensjonspremie** i 2020 beløper seg til kr 2.218.000 for hele organisasjonen. Til sammenligning var regnskapsført pensjonspremie i 2019 kr 2.989.000. Det er med andre ord nesten kr 800.000 lavere pensjonspremie i 2020 enn for året før, og 1 millioner kr lavere enn budsjett. Dette utgjør største enkeltpost-endring i årets regnskap. KLP melder at endringene skyldes at det er lavere tariffoppgjør i 2020, samt at KLP har fått god avkastning – som er tilbakeført kundene i 2020. Så lave pensjonskostnader kan ikke regnes med til vanlig, og anses å være et unormalt lavt år for pensjonskostnader.

I 2019 var fremtidig **netto pensjonsforpliktelse** beregnet til 10,5 millioner nok (se også note 5 til årsregnskap). Dette beløpet er en estimat på hvor mye fremtidig pensjonsutgifter vil være som vil svinge fra år til år basert på antall aktive medlemmer i pensjonsordning, antall pensjonister, regler for pensjonsberegning og demografisk sammensetninger for medlemmer i pensjonsordning. Beløpet bokføres ikke i regnskap men skal gi en prognose på fremtidige pensjonsutgifter som ikke er innbetalt. I 2020 er den fremtidige forpliktelsen vesentlig redusert, til 2,5 millioner nok. Dette skyldes kombinasjonen av endringene i pensjonsreglene fra 01.01.2020 (aktuarberegninger og prognoser) som reduserte forpliktelsen og at KLP fikk veldig god avkastning i 2019. Avkastningen ble tilført avtalen i 2020 som styrket pensjonsmidlene. Alle endringer i pensjonsreglene er ikke på plass (AFP, mm.) så det kan bli større utslag framover også, men ifølge KLP er det lite trolig at de blir såpass store som her.

Vakante stillinger/stillingsendringer, sykefravær, vikarer og arbeidsgiveravgift ≈ 610.000 lavere kostnader

For **stillingsvakanser** fra sykefravær for diakonstilling på Nøtterøy og kirketjener stilling i Nøtterøy kirke. På grunn av lavere aktivitetsnivå enn normalt har det ikke vært hentet inn vikar i samme stillingsgrad, og det har gitt besparelser estimert til kr 200.000 sammenlignet med budsjett. Arbeidsgiveravgift var redusert i tredje termin som del av koronalettelsel og som følge av lavere pensjonskostnader i 2020. Kostnader i 2020 var kr 350.000 lavere enn budsjett (og kr 200.000 lavere enn reelle kostnadsnivå i 2019). Mens øvrige besparelser er midlertidig knyttet til korona, er det en varig endring som påvirker budsjettet for Teie kirkes barnehage. Stillingsstørrelse for styrer er

redusert med 20% ved nyansettelse i 2020 og det utgjorde kr 60.000 i reduserte kostnader (fra august).

Aktivitetsrelatert driftskostnader inkl. strøm ≈ 400.000 lavere

Strømkostnader er i 2020 kr 200.000 lavere enn budsjettert (og tilsvarende lavere enn reelle kostnader i 2019). Dette skyldes mindre behov for oppvarming av kirkebygg når aktiviteter er redusert, samt strømpriser i 2020. For øvrig er **andre driftskostnader** relatert til aktivitet redusert med ca. 200.000 kr. Dette gjelder flere poster, men særlig reiser, kurs, velferdstiltak, post, forbruksmateriell mm.

Inntekter:

Gravfesteinntekter og navnet minnelund inntekter ≈ 250.000 høyere

Gravfesteavgifter faktureres hvert tiende år. Feste av grav er frivillig, og derfor er det ikke gitt hvor mange gjenfester når feste forfaller. I 2020 har en stor andel av forfalte fester valgt å gjenfeste, totalt kr 170.000 mer i inntekter enn budsjettert. I tillegg er inntekter knyttet til **navnede minnelunder** økt med ca 85.000.

Oppsummering

Lave pensjonskostnader og kostnadsreduksjoner som skyldes lavere aktivitetsnivå er hovedårsakene til mindreforbruk i 2020. Økte gravferdsinntekter er også en medvirkende årsak. I 2020 har det vært betydelig usikkerhet i forhold til om det ville være nødvendig med økte kostnader relatert til koronapandemi, særlig lønnsutgifter. Det har ikke vist seg i vesentlig grad. Mindre forbruket i 2020 representerer et uvanlig år med lavere aktivitetsnivå, og sånn sett bør ikke brukes i representasjon av et normalt år og normalt kostnadsnivå.

Fondsmidler

KF har fondsmidler til ulike formål, som vist i note 12 til regnskap. Fondsmidler brukes for å tåle økonomiske svingninger i fremtiden. Det er viktig for fellesrådet at det er en økonomisk buffer som gir en handlefrihet ved uforutsette hendelser og vedlikeholdsbehov.

Midler til investeringer som ikke er brukt i løpet av budsjettåret avsettes til bruk for investeringsprosjekter i kommende år.

Økonomi framover

KF har en sunn økonomi basert på at det har vært mindreforbruk de første tre årene i drift. 2020 har vært et unntaksår, også økonomisk, men økonomiske forutsetninger for forsvarlig drift og god tjenestelevering er tilstede.

Færder kommune har varslet at de kommende år vil være krevende økonomisk. Som et ledd i omstillingen er rammetilskuddet redusert fra kr 19 822 000,- i 2020 til kr 18 965 000,- i 2021. For å få

budsjettet i balanse er det to hovedgrep som er gjort: Innføring av kremasjonsavgift og bruk av fondsmidler.

I sak 32/20 er det foreslått innført kremasjonsavgift i Færder kommune fra og med 01.01.2021. Kommunens budsjett tildeling er betinget på implementering av avgiften som beskrevet i Kommuneplanens handlingsdel 2021-2024 (sak 148/20). Kremasjonsavgiften beløper seg til halvparten av reelle kostnader for kremasjon, kr 3.650 og anslås å gi en kostnadsreduksjon for KF i 2021 på kr 500.000. Med dette tilsvarer kremasjonsavgift i Færder det som er gjeldende nivå i omkringliggende kommuner.

Det brukes også av disposisjonsfond i 2021 for å få budsjettet i balanse, kr 370.000,- Dersom aktivitetsnivå og sykefravær forblir lavt i 2021 relatert til pandemien vil det bli vurdert om bruk av fond er nødvendig.

Det vil være viktig for kirkens organisering å tilpasse driftsnivå til økonomiske rammer som er tilgjengelig i kommende år. I 2021 samordnes ferieplaner for å redusere vikarbruk. For øvrig må KF fortsette å søke om tilskuddsmidler på de ordningene som er disponible og være forberedt til å bruk av disposisjonsfond for å få budsjettet i balanse. Tildeling av covid-19 midler i 2020 og Riksantikvarens midler til klimaskallsikring for middelalderkirker i 2021 er eksempler på tildelte friske midler.

Framtidsutsikter

Den norske kirkes oppgaver som trosaktør er å sørge for tjenlige og godt vedlikeholdt kirkebygg, at kirkelige seremonier og ritualer er av god kvalitet, at kirkelig undervisning og barne- og ungdomsaktiviteter tilbys, at kirkemusikk fyller kirkene og at kirkens omsorgstilbud er kjent og tilgjengelig. Å gjenoppta normalt aktivitetsnivå når det er smittevernforvarlig er av høyeste prioritet i 2021.

Viktigheten av god dialog mellom kommune og kirke og organiserte samarbeidsfora kan ikke undervurderes. Dette for å gi kunnskap om kirkens virksomhet og gravferdsvirksomhet i kommunen, å informere om kirkebyggenes tilstand, og avklare økonomiske rammer. Kirken ønsker å være en bidragsyter i lokalsamfunnet i form av diakoni, folkehelse, utjevning av sosiale forskjeller og kulturtilbud, og disse er relevante temaer i samarbeidsmøter. I tillegg er kirkens rolle i beredskap og kriser blitt mer aktualisert i tiden som har gått og vil være et tema i neste år.

Også tett samarbeid innenfor prostiet og bispedømmet er betydningsfullt i lys av pandemien og i lys av kommende arbeid for en ny kirkelig organisering. Her er utvikling av tjenestetilbudet og arbeidsforhold for kirkelig ansatte viktige avklaringsområder.

KF er også gravferdsmyndighet i kommunen og ivaretar gravferdsbehov for alle kommunens innbyggere uavhengig av tro eller livssyn. KF ivaretar rollen med ryddighet og profesjonalitet for å gi gode, verdige og likeverdige gravferdstjenester for alle. I 2021 vil oppgaven som gravferdsmyndighet i Færder skilles ut av Den norske kirkes websider, og profileres på egne nettsider. Dette for å skille de ulike delene av virksomheten og ulike oppgaver som organisasjonen har og ivareta alle innbygges behov fra en mer livssynsåpen tilnærming.

KFs digitale tilbud og ferdigheter har blitt utviklet i 2020 og vil bli viktig å opprettholde også når koronapandemien ligger bak oss. De fysiske samlingspunktene lengter vi alle etter å komme tilbake til, og de vil også i fremtiden utgjøre den største delen av våre aktiviteter. Likevel har det vært noen goder med digital tilværelse. Økt kompetanseoverføring via digitale kurs og møter i 2020 har gitt besparelser i tid og reisekostnader, og bør være en naturlig del av fremtidens kurs- og møtekultur.

Ved inngangen til det andre året med korona er håpet at kirkens drift normaliserer seg i 2021, og at vi igjen kan åpne dører for publikum, medlemmer, barne- og unge, voksne og eldre. Viktige eiendomsforvaltningsoppgaver for kirkebygg gjennomføres og gravferdstjenester opprettholdes.

Brooke Bakken

Kirkeverge, Færder kirkelige fellesråd

Vedlegg:

Årsmelding Teie kirkes barnehage

Årsmelding Tripp trapp åpen barnehage